

EDINOST

Ententni pogoji za 30dnevno premirje z Nemčijo.

Simo strog pogoji. — Bivši nemški prestolonaslednik ustreljen. — Nemška Avstrija republika. — Karel Habsburški odstopil. — Ententno balkansko vrhovno poveljništvo pride na Reko. — Jugoslovanske stvari. — Uvedba cenzure v Trstu.

BEROLIN, 11. (Izv.) Pogoji za premirje, ki so jih zavezniški naložili Nemčiji se glasijo:

1. Premirje se prične šest ur po podpisu.
2. Tako imenovani izpraznjeni Belgijski in Francoski ter Alzacijski in Lorenski delovi dveh tednov. Nemške čete, ki bi v tem času ne zapustile rečenega ozemlja, se internirajo in smatrajo za vojne ujetnike.
3. Izročitev vojnega materiala in sicer 5000 topov, predvsem težkih, 3000 strojnic, 3000 minov in 2000 letal.
4. Izpraznitev levega brega reke Rena od Mosana preko Koblenca do Kolonije ter zasedenosti 30 km globokega pasu.
5. Ustvaritev 30 do 40 km širokega nevarnega pasu na desnem bregu Rena in izpraznitev tega pasu tekom 10 dni.
6. Nikakršne odprave vojnega materiala z levega brega Rena. Tovarne in druge naprave morajo ostati nedotaknjene.
7. Izročitev 5000 lokomotiv, 15.000 železniških voz in 10.000 avtomobilov.
8. Preostale okupacijske čete v Nemčiji.
9. Umaknitev vseh nemških čet z vzhodnih bojišč na ono črto, kjer so stale 1. avgusta leta 1914. Za izvedbo te določbe ni odrejen rok.
10. Odstop od brest-litovske in bucharske mirovne pogodbe.
11. Brezposlovna vjaja v Vzhodni Afriki.
12. Vrnitev belgijskih, ruskih in romunskih vojsk v domovino.
13. Vrnitev vseh vojnih ujetnikov brez napovedi (reciprocitete).
14. Odstopitev 100 plovilov, 8 lahkih krizarjev in 6 dreadnoughtov. Ostale nemške vojne ladje se razorože pod nadzorom zavezniških in odpravijo v nevtralna ali zavezniška pristanišča.
15. Poročilo svobodnega prehoda skozi Kategatski preliv, odprava min in zasedba vseh utrd in baterij, ki bi mogle braniti svobodni prehod.
16. Vzdrževanje blokade. Nemške ladje, ki bi prekršile blokado, se zasežejo.
17. Odprava vseh prihranjil, ki jih je naložila Nemčija nevtralcem.
18. Premirje traja 30 dni.

Nemško časopisje, pisec o teh pogojih, se silno potro. Nekateri listi so objavili pogoje pod naslovom »Crni petek«.

NEMČIJA PROSI ZA SKORAJŠNJI MIR.

BEROLIN, 12. (Izv.) Nemška vlada je preko Švice poslala predsedniku Wilsonu pismo, v kateri ga prosi posredovanja, da bi se čim prej pričela mirovna pogajanja.

BIVŠI NEMŠKI PRESTOLONASLEDNIK USTRELJEN.

AMSTERDAM, 12. (Izv.) Nizozemsko časopisje objavlja vest, da je bil bivši nemški prestolonaslednik Friderik Viljem ustreljen.

NEMŠKA AVSTRIJA — REPUBLIKA.

DUNAJ, 12. (Izv.) Nemška narodna skupščina na Dunaju je proglasila Nemško Avstrijo za republiko in se izrekla za priklonjenje k Nemčiji.

CESAR KAREL ODSTOPIL.

DUNAJ, 12. (Izv.) Cesar Karel se je odločil za odstop.

Sporočilo dr. Korošca.

REKA, 12. (Izv.) Iz Zagreba se javlja: Predsednik Narodnega Sveta SHS, dr. Korošec, sporoča iz Svice, da stoji naše stvari jako dobro, ker so Amerika, Anglija in Francoska na naši strani.

Vrhovno poveljništvo balkanskih ententnih čet.

REKA, 12. (Izv.) »Primorske Novine« doznajajo iz zanesljivega vira, da pride vrhovno poveljništvo srbske in ententne vojske, ki se je nahajalo v Solunu, na Reko.

FRANCOSKI VOJNI LADJI ODPLULI Z REKE.

REKA, 12. (Izv.) Francoska rušilca, ki sta včeraj prispela iz Splita semkaj, sta danes zopet odplula. Kam ni znano.

IZ PULE.

PULA, 12. (Izv.) Včeraj je prispel semkaj francoski rušilec, ki pa je tudi že včeraj odplul. — Danes sta dospela semkaj dva ameriška pomorska častnika, admiral in ladjarjski kapitan. V pogovoru sta se izrazila, da naj se nadamo za nas dobrega izida sedanjih dogodkov.

Spomenik predsedniku Wilsonu.

SPLIT, 12. (Izv.) Narodna vlada v Splitu je prejela od poveljništva ententnega brodograja, ki se nahaja v Boki Kotorski, sporočilo, da naj po želji predsednika Wilsona sestavi spomenico o italijanski okupaciji, o dogodkih tekom okupacije in o naših željah. Narodna vlada je nemudoma sestavila spomenico in jo takoj odposlala v Boko Kotorsko.

NARODNI SVET SHS.

ZAGREB, 12. (Izv.) Seja osrednjega odbora Narodnega Sveta SHS se bo vršila v četrtek, 14. t. m., popoldne.

NADALJNO ZASEDANJE NOTRANJSKE.

POSTOJNA, 12. (Izv.) Tukajšnji krajni Narodni Svet se je razšel. Danes je prispele semkaj četa divizije italijanskega vojaštva, katere ima najbrž namen, da zasede še nadaljine kraje ob demarkacijski črti na Notranjskem. Kolikor nam je znano, idrila desetle še ni zasedena.

Neprijateljski dogodki.

ZADER, 12. (Izv.) Danes se je tu tekom sprejema vojaštva dogodil neprijateljski dogodek. Dva mesarja, Anton in Josip Fontelli, sta napadla gimnazijca Poljaka in mu zadala težke rane na glavi. Ista dva napadalec sta napadla še dva druga hrvaška mladeniča. Italijansko vojaštvo ne le da ni branilo naših mladeničev, temveč je na zahtevo napadalec prijelo Poljaka in nekega vojaka, ki se je potegnil zanj, ter ga odvedlo na torpedovko. Odbor Narodnega Sveta je pri poveljništvu torpedovke protestiral proti nasilstvu in izjavil, da bo v slučaju, ako bi italijansko vojaštvo ne bilo v stani varovati našega ljudstva pred nasilstvi, zaprosil pomoči od entente. Na to je poveljništvo obljubilo, da poskusi za to, da se ne bodo dogajali več taki slučaji.

LOVRAN, 12. (Izv.) Tukajšnji italijanski, torej ne-nravi Italijani, so na občinskem zastavnomu drogu, na katerem ni bilo hrvaške zastave, razobesili italijansko zastavo. Prišli pa so potem hrvaški mladeniči, ki so sneli to zastavo. Nasprotniki so stvar naznanili vojaštvu, naker so prišli karabinjerji in je njihov častnik ukazal, da so ravno isti, ki so jo sneli, tudi morali zastavo zopet razobesiti.

VOLOSKO, 12. (Izv.) Naši odpadniki se trudijo na vsi moč, da bi prikazali našo obično kot italijansko, daširavno je pristupno hrvaška, in delajo z vsimi mogočimi sredstvi na to, da bi prisilili do spora med Hrvatini in pravimi Italijani in da bi izvalili kakve za Hrvatje neprijateljske dogodke. Včeraj so v tak izvalen namen izobesili kar največ italijanskih zastav, pri čemer se je posebno odlikoval znani mesar Stiran, rodom Kranjec, ki je sam dal 4000 K za italijansko zastavo. Hrvatsko prebivalstvo pa se ni dalo zavesti do nikakršnih dejanj, ki bi se mogla zlo tolmčiti.

REKA, 12. (Izv.) »Primorski Novine« se poročajo iz Pazina, da je potekala dirkal začela trgati hrvaške zastave in škala župana dr. Kurelića, da bi ga dejanski napadla.

FRANCOZI V BUDIMPEŠTI.

BUDIMPEŠTA, 12. (Izv.) V Budimpešti pride 50 francoskih častnikov s 1000 možmi, kar naj predstavlja začasno zasedenje Madžarske po ententi.

PADANJE VALUTE.

DUNAJ, 12. (Izv.) Vsled neprestanega padanja valute je odšla v Svico posebna komisija, da prišče vso stvar.

FRANCOZI V DARDANELAH.

CARIGRAD, 12. (Izv.) V Dardanelah se je zadržalo francosko vojno brodograd.

Uvedba cenzure.

Smotilo okoli 6½ nam je italijanska gubernijska oblast sporočila telefonično, da se z današnjim dnem uvaja za časopisje preventivna cenzura. Ker bi nam bilo vsled odredbe, da se morajo listi pošiljati v cenzuro v času od 11 do 12 ponoči, nemogoče izgotoviti današnji list, ker bi nam bilo za vse diskusno delo ostale samo tri ure, smo se obrnili na pristojno oblast, ki je, upoštevajoč, da take preuredbe ni mogoče izvesti hipoma, dovolila, da je današnji list izšel še brez cenzure. V naslednjem pa objavljamo dobesedno odredbo o uvedbi cenzure:

»Mi generalni poročnik Carlo Petitti di Roretto, kr. kraljevi gubernator za Julijsko Benečijo:

V smislu pooblastila ekscelence načelnika generalnega štaba kr. vojske z dne 2. novembra 1918.

odrejam:

Čl. 1. Periodični časopisi se morajo pred izdajo predložiti v pregled cenzurnemu uradu kr. gubernijske oblasti.

Čl. 2. V slučaju prestopka te naredbe zapadeta odgovorni turednik in lastnik tiskarne vojaškemu sodišču.

Čl. 3. Ta naredba stopa v veljavo z dnem razglasitve.

Trst, 12. novembra 1918.

Kr. gubernator Petitti.

*) Cenzurni urad se nahaja v gubernijski palači, zadnje stopnice, mednastropje, vrata št. 15, ter ima uradne ure od 17 do 1830 in od 23 do 24.

OBLASTVENO PODROČJE TRŽAŠKEGA GUBERNATORJA.

Včerajšnji uradni list je objavil odlok načelnika generalnega štaba italijanske armade, generala Diaza, s katerim je bil imenovan general Petitti di Roretto za tržaškega gubernatorja. Odlok izroča imenovanca izvrševanje politične in upravne oblasti v vsem zasedenem ozemlju Julijske Benečije. Pojem »Julijske Benečije« je skoraj zanesljivo neopredeljen, ali očitno se oblasti tržaškega gubernatorja ne razteza samo na Primorsko, temveč tudi na zasedene dele Kranjske, kar je razvidno iz že objavljene izjave italijanskega poveljnika v Postojni, ki je izjavil, da ima o svojem nadzorovanju prevozov poročati v Trst.

VOJAŠKO SODIŠČE V TRSTU.

Uradni list objavlja odlok vrhovnega poveljnika italijanske armade, generala Diaza, ki določa: 1. V Trstu se ustanavlja vojaško sodišče. 2. Območje mu določi tržaški gubernator. 3. Oblast poveljnika velikih enot in pravni red izvršuje tržaški gubernator. 4. Odgovarjajočo svojo naredbo odreja potem tržaški gubernator, da se območje tržaškega vojaškega sodišča razteza na vse ozemlje Julijske Benečije, v katerem izvršuje gubernator politično in upravno oblast. Naredba je v veljavi od 12. t. m. dalje.

BIVŠIM DRŽAVNIM NAMEŠČENCEM IN UPOKOJENCEM.

Gubernijska oblast razglašuje v uradnem »Observatoriu«, št. 299 z dne 12. t. m.:

»Civilni državni nameščenci v Julijski Benečiji, ki bi želeli, da ostanejo v službi v svojem običnem svojstvu ali za službene posele, ki se jim odkažejo v interesu uprave, morajo vložiti vsak zase službeni potni list na kr. gubernijsko oblast prošnjo z navedbo urada, kateremu je bil prosilec dodeljen, čina, prejemkov (razdeljenih po plači, aktivitetni dokladi, posebnih dokladih itd.) ter roka, do katerega je nameščence dobil prejemke od bivše vladavine.

Enako morajo vložiti prošnjo maravnosti kr. gubernijsko oblast državnih upokojencev, da se jim dodeli do nove odredbe prispevek namesto dosedaj uživate pokojnine, o kateri morajo navesti znesek in čas zadnjega izplačila.

Bela Gora — maščevana!

Veliko slavo v Puli.

Pula, 9. novembra. Dan 8. novembra je prežalostnega zgodovinskega spomina za narod češki. Dne 8. novembra 1620 je Ferdinand Habsburški — proti čegar izvolitvi za kralja Češke so se Čehi uprli — v bitki pri Beli Gori premagal Čeha. S tem je bila češka popolnoma poražena in začelo se je usuznjevanje češkega naroda. Narodna zavest je upadla vedno bolj in češki jezik se je ohranil le še v čeških kočah. Izgnali so ga iz Sole in urada. Izjavila se je neizprosna germanizacija. Ali češka narodna zavest vendar ni popolnoma zamrla; iskra je bila dalje v srcih preproste naroda, točim se je meščanstvo ponemčevalo. Iskra je vzplamtela zopet za časa Jožefa II. in je v revolucionarnem letu 1848. vzgajala v močnem plamen. Kar se je dogajalo potem, je stvar najnoveje zgodovine in je znano. Čehi so bili v neprestanem srčitem boju proti centralističnemu in germanizacijskemu sistemu, ki se je s svojimi poizkusi za podjarmljenje nenemških narodov Avstrije ravno v tej vojni — Stirlingki, Clam-Martinič-Seidler, Hassarek — povzpeli na višek brutalnosti in — sile, ki se je potegnil tudi državo samo v pogubo!

Avstrijske germanizirajoče države ni več, pač pa češki narod še živi: močan, na višini kulturnega razvoja in gospodarske potence, politično močen — uraževan in sponovan od vsega sveta. Bela Gora je maščevana!

Ta zgodovinski dan so v Puli dne 8. novembra Jugoslovani praznovali skupno s Čehi. To stavlje je za nas velike pomembnosti, ker mora le še bolj utrditi vezi, ki že spajajo naš jugoslovanski narod s češkim. Biti je to od Boga blagoslovljen dan.

Nikdar še ni Pula doživela takega slavnostnega in veličastnega manifestacija bratske vzajemnosti Jugoslovani in Čehi. Ves veliki prostor pred strojniško šolo, prostorno bive vežališče rekrutov, je bilo zasedeno. Stisnjen je bil človek k človeku. Prvi so prišli italijanski vojaki, ki so se postavili pred govorniško tribino. Poleg njih se je razvrstil romunski oddelk, dočim so imeli priti Čehi in Jugoslovani skupno.

Ti so se razvrstili pred Narodnim domom. Spreved je priredil ob sodelovanju Čehov član jugoslovanskega odbora Josip Baselič. Prva je bila sokolska konjenica v vojaškem kroju. Za njo pod sokolsko zastavo v svojem kroju jugoslovanski Sokoli in Sokolice puške. Potem krajni odbor mornariškega sveta in drugi naši odnosi. Pod srbsko in hrvaško

zastavo je sledila stotnja bosanskega polka v feshi, vsi odčeni z narodnimi trakovi. Potem je stopala godba jugoslovanske voje mornarice in za njo poljska legija. Njej je sledil romunski oddelk mornarjev pod romunsko zastavo. Za njim so stopali oddelki z ladji jugoslovanske voje mornarice pod orožjem. Tem sta se priključevala pomorska in kopna legija pod češkimi zastavami. Na to množica mornarjev z različni ladj, vsi odčeni s trobojnimi jugoslovanskimi trakovi. Nad njimi se je vilo več jugoslovanskih trobojnic, a pred njimi so nosili lepo sliko svetovnega sodnika Wilsona s tehnično nad njim, ki je predstavljala enakopravnost. Za mornarji so se vrstile naše gospe in gospice, odčene s trobojnimi znaki, a za njimi ogromna množica jugoslovanskega naroda vseh slojev pod jugoslovanskimi zastavami: srbskimi, hrvaškimi in slovenskimi. Posebno se je izčitalo jugoslovansko delavstvo, došlo, da z iskrenim srcem manifestira svojo solidarnost s češkimi brati. Spreved se je pomikal ob sviranju mornariške godbe, ki je igrala same narodne koračnice.

Prve vrste so bile že pri mornariškem kazinu, dočim so se zadnje vrste nahajale še pred Narodnim domom.

Na govorniški tribini so vihrale jugoslovanske, češka, ameriška in italijanska zastava. Na tribini so bili odposlanci jugoslovanskega in italijanskega krajnega odbora, častniki jugoslovanske mornarice z vrhovnim zapovednikom Slovincem Kochom, ki ga je množica burno pozdravljala. Na tribino je došlo tudi zastopstvo častnikov italijanske mornarice in vojske.

Naroda je bilo nad 20.000 glav. Govorniki so govorili vsak v svojem jeziku, vsi v veličastni slogi, manifestirajoč svoje osvobodjenje in vstajenje k novemu življenju. Glasba je svirala češko, jugoslovansko, italijansko in angleško himno. Ob vsaki so glave odkrile in italijanski častniki in vojaštvo so izkazali našim hitnim počaščenjem.

Položaj v Pazinu.

(Izvirno poročilo.)

Dne 5. novembra je izbrala velika narodna skupščina odbor, ki je prevzel in organiziral vse narodne posle. Glavna naloga je bila: ureditev narodne straže, ker so prihajale vesti o tatvinah in plenjenju po deželi.

Dne 8. novembra je prišla ena kompanija italijanskih bersaljerjev. Sprejela jih je narodna straža z oddelkom Bosancev pod hrvaško zastavo in z vojaškimi častniki Korakali so v mesto v izprevidu. Na trgu je zahteval italijanski kapetan Nino Cucco, naj se naša vojska razoroži. Odbor je protestiral, ali se je moral pokoriti. Dogovorjeno je bilo, da odidejo Bosanci pod orožjem v Pulo, a narodna straža da odda orožje šele v kasarni. V prostorih odbora Narodnega Sveta je pričakoval dr. Kurelić s profesorjem Zgrabličem italijanskega kapitana in ga pozdravil. Ta je izjavil, da prihaja v ime entente in na podlagi dogovora o premirju, ter da prevzame vse državne urade, lokalni in civilni uradi pa naj dehujejo kot doslej. Dr. Kurelić je ukičil utok proti okupaciji, ker je tu vlada države Hrvatov, Srbov in Slovincov zasedla že vse urade.

Maj tem je množica na ulici pevala, vzdikala Italiji, italijanski vojski, italijanski Istri in Pazinu, nas. pa nazivala barbari zahtevajoč, naj se srane hrvaška trobojnica ter izvise italijanska, kar se je tudi zgodilo. Vsled protesta je obljubil kapetan, da vzpostavi hrvaško zastavo, ali da nameni namestiti v tem posloju svoj urad, radi česar da zopet sname hrvaško zastavo, ker nad njegovim uradom more vsajeti edino italijanska trikotlor. Med tem je množica snela našo trobojnico s cerkvenega stolpa. Pa tudi od privatnikov so zahtevali, naj snamejo narodne zastave. Pri tem so jim pomagali italijanski vojaki. Nekdo je pred stanovanjem profesorja Frankole govoril: »Abbasso questo straccio!« Celo v Lindaru so s silo sneli hrvaško zastavo z zvonika ter razobesili italijansko. Italijanski vojaki so celo v službi hodili z italijansko mladinom in delovali pod njenim vplivom. Neki civilist je v spremstvu bersaljerjev o pol eni uri popokroži grozil neki naši ženski z vojaškim revolverjem. Naš narod je bil izživan ne samo od takih meščanov in svojati, ampak tudi od vojakov.

Kapitan je izjavil, da odbora Narodnega Sveta ne priznava. Pa da more ostati le kot društvo, ki goji idejo Jugoslavije, ne more pa vršiti nikakih političnih poslov. More biti tudi njemu svetovalec. Pozneje se je ugotovilo, da more kapitan s svojo kompanijo poslovati le v Pazinu in okolici do tri kilometre. Kar se dogaja izven tega kroja, ne tiče njega. Mi smo ga opozarjali, da pride zunaj do velike anarhije, ako ne bomo mi vse organizirali, ker zuna ni inteligence. Pozneje je

privolil, da se kapitan Cvahte, poveljništvo naše narodne straže, briga za vnanje narodne straže, ako ga zaprosijo za to. Zlikovce morejo dovesti do Pazina pod orožjem, a tu izročiti njegovim stražam, in se potem vrniti pod orožjem. V Pazin da ne sme priti nikdo oborožen. Zastave je dal vse vzpostaviti, ker vsakdo da ima pravico, da razobeja zastavo kakršno hoče.

Razpravljali smo tudi glede prehrane in podpore. Bil je pripravljen, da poskrbi za mesto Pazin in druge kraje in da sporoči guvernerju v Trstu. Za hrano je velika potreba, ker Pazin ima za en teden hrane, Boljun pa prav nič, ker so boljševiki vso aprovizacijo oplenili. Zato je največja potreba, da se ljudstvu preskrbi hrana.

Ljudstvo je silno ogorčeno radi izživljanja, kajti, dokler ni prišla italijanska vojska, je bilo vse sporazumno, da vsakdo razobeja zastavo, kakršno hoče, in z naše strani se ni storilo nič zalega za Italijane.

V velikem sprevedu po mestu Pazinu dne 5. novembra je bilo, med drugim, celo tudi klicev: Živeza Italija! a vsi govorniki so izjavljali, da želijo živeti z Italijani v miru ter da hočemo zanjati v Jugoslaviji svobodo in vse, kar je potrebno za njihov narodni razvoj. Oni pa so nam dne 8. t. m. vrčali z demonstracijo: snemanjem zastav, žaljenjem in izživljanjem. Člani odbora som orali upotrebiti ves svoj vpliv, da narod v Pazinu in v okolici pomirijo, da ne pride do prelivanja krvi.

Uprava v Jugoslaviji.

(Konec)

Glede okrožij ostane Suklje s svojim predlogom pač precej osamljen. Okrožja, kakor si jih je on zamislil, so odločno prevelika. Primerna bi bila okrožja s povprečno ¼ milijona prebivalci. Saj tudi švicarski kantoni niso večji. Pri manjših okrožjih bo ljudstvu lažje omogočeno sodelovanje pri upravi nego pri večjih. Okrožni zastopi naj bi se — kakor okrajni in občinski — volili na podlagi splošne in enake volilne pravice. Glede uprave okrožij pa že imamo zgled v hrvaških županijah kakor v italijanskih provincijalnih in francoskih generalnih svetih. Treba je samo, da povzamemo povsed, kar je najboljšega in našim razmeram najprikladnejšega. V vprašanju, ali naj okrožne načelnike imenuje vlada ali naj jih voli ljudstvo, se ne bom spuščal, mislim pa, da bi mogli brez skrbi za enotnost uprave prepustiti okrožnim zastopom, da volijo okrožne načelnike. Glede okrajnih zastopov ne bi imel Sukljevega mnenja, kolikor se tiče velikosti okrajev, kaj priporočam. Nikakor pa ne bi kazalo, da bi del agend, ki jih imajo sedanje občine, izročili okrajem. Ljudstvo ima vedno posle pri občini, in zato je treba gledati, da občinski urad ni prevelik, da se ljudstvu tako prihrani nepotrebnega pota in čas. Vsekakor pa bi morale biti občine tako velike, da bi lahko plačevale sposobne uradnike. Občine s povprečno 5000 prebivalci bi bile v ta namen dosti velike. Posamezne davčne občine naj bi imele svoje gospodarske svete, in pačniki teh gospodarskih svetov naj bi bili obsejni načelniki podobnih, ki naj bi se jim izročili gotovi posli, da se razbremenijo glavne občine.

Od avstrijske uprave bomo pač mogli prevzeti brez skrbi sodstvo, kakor je danes, ker se je v 20 letih obstoja novega civilnopravnega reda brez dvoma dobro obneslo, dočim bomo morali glede politične in finančne uprave pač iskati vzorov drugje in to potem urediti po naših posebnih potrebah. Vsekakor smo imeli v Avstriji priliko opazovati, da so avtonomne uprave delovale mnogo bolj, nego državne.

V Jugoslaviji pač ne bomo smeli delati razlike med avtonomno in državno upravo. In tega tudi ne bo treba. Glavno načelo uprave pa bo moralo biti, da bo ljudstvo v največji meri sodelovalo pri vseh vprašanih javne uprave in se je v najširši meri udeleževalo, začeni pri občinskem zastopu, pa vse gori do osrednje vlade. Bojazni, da bi v teh zastopih odločevalo strankarstvo in strankarski interesi, nimam, ker razmer, ki bodo v svobodni Jugoslaviji, pač ne smemo presojati po razmerah, ki so vladale v Avstriji. Tu smo bili kakor otroci, ki morajo prositi za vsak kosček kruha zlohotno mačeho. Postopalo se je z nami kakor z nedoraslimi otroci, in ves ambijent, v katerem smo živeli, je bil tak, da so se morale v nas razviti vse najslabše lastnosti. Vokovan v verige suženjstva, nam niso bile ovirane le telesne kretnje, temveč se tudi duh ni mogel povzpeti do višjega poleta vsevoljnih idealov. Vse drugače bo to v Jugoslaviji. Tu bomo sloneli svobodnega naroda in svobodni možje. Kot taki si bomo tudi svesti odgovornosti, ki jo imamo napram sebi in narodu, odgovornosti, ki se sedaj v nas ni mogla razviti, kakor se ne more razviti v sužnjah možkih potoh, nečloveško dostojanstvo. Mi pa smo bili dosedaj sužnji. Ako se bodo torej v bodoče borile stranke za zmago pri volitvah, potem se te stranke ne bodo več borile zato, da bi druga drugo uničile, ampak bo vsaka stranka stremela za zmago le zato, da bi z izvrševanjem svojih načel mogla več koristiti narodu kot nasprotna stranka s svojimi načeli. Od onega trenutka torej, ko izvoljeni možje dobe v roke moč in oblast, ne bodo več strankarji, ampak le zastopniki ljudstva, za čigar blagor bodo delali brez ozira na strankarsko mišljenje in pripadništvo.

Tako vsaj si predstavljam jaz razmere v naši Jugoslaviji. Pri tem mi prihaja v spomin, kako je prvi predsednik ameriške Unije, George Wa-

štingto, strogo razumeval svojo nalogo. On je želel, da se pogodi nekakšna državna služba. Potegovala sta se za to mesto dva prosilca: Washingtonov osebni priatelj in somišljenik ter nekdo, njegov odločen politični nasprotnik. Službo pa je imel oddati Washington, in razume se, da je bilo vse priprano, da se Washington odda za žvečena priateljstva in somišljenika. Zgodilo pa se je narobe. Washington je imenoval na važno državno mesto svojega političnega nasprotnika. Vse se je čudilo. A ko so Washingtona vprašali, kako da je imenoval svojega političnega nasprotnika, a preziral svojega prijatelja, je odgovoril: Ta je moj dober prijatelj in drag mojemu srcu. Toda ni delavec; oni drugi je sicer moj politični nasprotnik, a dober delavec in bo svojo službo vršil bolje, kot bi jo vršil moj prijatelj. Ker pa službe nisem oddal jaz kot očitna oseba George Washington, ampak kot predsednik severnoameriške Unije, sem moral imenovati onega, ki bo bolje služil državnim interesom.

To dogodbilo, ki sem jo čital nekje v spisih angleškega pisatelja Adama Smitha, kateremu prepuščam tudi odgovornost za njeno resničnost, bi prav posebej priporočil v razmišljanje in razpravo vsem onim, ki bodo zavzemali v Jugoslaviji kakšno javno mesto, pa naj bi bo potem to mesto kakšnega občinskega zastopnika v pozabljeni gorski vasi, ali pa mesto ministrskega predsednika.

Ako je bilo v Avstriji vse slabo, potem je bila gotovo avstrijska politična uprava najslabša. Na Dunaju se je sicer pred leti sestala neka komisija za reformo uprave, ki se je tudi na dolgo in široko posvetovala. Sklepevala je razne ankete itd. Uspeh pa so bili debeli zapiski in dolgi referati, politična uprava ni bila slaba le zato, ker je imela zastarele predpise in uredbe, ampak v glavnem radi nesposobnosti njenih uradnikov. Saj se je smatrala politična služba za domeno plemičev, in kdor ni bil plemič, se sploh v politični službi ni mogel povzpeti višje, ako ni bil izredno nadarjen. Poseben predpogoj za napredovanje v politični službi pa je bila mehka hrbtnica. Kako so izgledali ti avstrijski politični plemiški uradniki, naj dokaže naslednja dogodbica:

Pred izpraševalno komisijo za državne izpite na nekem avstrijskem vseučilišču je polagal izpit mlad grof, ker je kandidat na vsa vprašanja dosledno molčal, je postala vsa stvar nekemu profesorju, ki je bil član komisije, že prenemurna, pa je rekel kandidatu: Gospod grof, ne morem sicer prepričati, da bi ne postal namestnik, toda toliko pa storim, da postanete eno leto pozneje. Profesor je imel prav. Ta pri izpitu propadli grof je do pred kratkim zavzel eno najodličnejših upravnih mest v Avstriji.

Umevno je, da se pri takih razmerah avstrijskim upravam ni bilo mogoče modernizirati in da so bile vse komisije in vse ankete za reformo uprave zaman. Niso predpisali, ampak ljudje, ki nam jih je treba.

Nič boljša kakor politična, ni bila niti finančna uprava. To pa tudi ni čudno, saj je bila finančna uprava podrejena politični in je torej le umevno, da je prešel duh, ki je vladal pri tej, tudi na ono drugo. Seveda je bila finančna uprava popolnoma po nepotrebnem komplicirana vsled vseh mogočih posrednih in neposrednih davkov. Potrebni so bili vsesmoški kontrolni organi, ker med ljudstvom ni bilo nikake davčne morale. Ljudstvo se ni čutilo v nikakem oziru solidarnosti z državo, v kateri je videlo le silo, ki je ovirala v svobodnih kretnjah, tlačila in izkoriščala.

Ravno v tem oziru pa bodo čakale upravitelje in stranke v Jugoslaviji zelo težke naloge. Treba bo ljudstvu zbuditi in razviti čut solidarnosti z državo, kar tudi ne bo težko, ako bo uprava prav umevila svojo nalogo. Istotako bo treba v ljudstvu se le zbuditi davčno moralo. Poučiti bo treba ljudstvo, da preide v kri in meso vsakega posameznika zavest dolžnosti, da mora sorazmerno prispevati k pokrivanju državnih stroškov.

In tu bi bili prišli na vprašanje davkov v Jugoslaviji. Posredni davki naj bi se kolikor mogoče odpravili. Odpravil naj bi se zemljiški, hišni in pridobinski, oziroma obrtni davek. Zato pa naj bi se povzela in strogo izvedla osebna dohodnina. Za ta namen bi se morale pridržati sedanje davčne oblike, a za vsako davčno obliko ustanoviti davčno komisijo, pri kateri bi moral vsakdo napovedati ustmeno ali pisмено svoje dohodke. Ta komisija naj bi prilajala pregledala, jih eventualno popravila in predložila okrajni komisiji. V podrobnosti poslovanja te komisije se ne bom spuščal. Gotovo pa je, da bi se na ta način ne morel nihče, čigar dohodki so podvrženi davku, odtegniti svoji dolžnosti. Glavni vir dohodkov finančne uprave v Jugoslaviji naj bi tvorila osebna dohodnina. Ta davek naj bi se odmerjal po angleškem vzorcu vsako leto sproti v razmerju z državnimi potrebami. Toda pripomniti moram, da bi ta davek bil gotovo popolnoma neprimeren za Bosno in Hercegovino, medtem ko bi povsem odgovarjal gospodarskim in kulturnim razmeram v Sloveniji. Tu pa imamo ravno nov argument proti centralistični upravi. Kar je za eno deželo primerno, ni za drugo.

Ko je bil gornji članek že gotov, sem čital članek dr. V. S., objavljen v »Slovenskem Narodu« 19. oktobra. Tudi ta članek se zavzema za centralizem. Vendar se razlikuje od dr. Tavčarja in dr. Trillerja v tem, da se ni postavil le na stališče negacije federalističnih načel kakor onadva, marveč daje konkretne nasvete. Ravno zato se na ta članek še povrnem. Andrej Munih

Prisega ameriških Jugoslovancev.
Uprava Zedinjenih držav ameriških je bila izrazito želja, da bi proslava neodvisnosti Amerike letos zadobila splošneje obseležje. Tako se je vrstila v navzočnosti zastopnikov vseh zaveznikov in tlačnih narodov, ki naj jih ta vojna osvobodila. Tako sta tudi srbsko poslanstvo in jugoslovanski odbor razvila v Washingtonu skupno jugoslovansko zastavo. Razvijajo zastavo se je vrstilo na Agricultural Groundu. Naši odposlanci in tuji gostje so šli tjakaj v sprejeto, v katerem sta stopala glasba in orkester. Sokole ter nosili zastavo jugoslovansko. Zastavo so nosile štiri ameriške dekle, med temi Melle Baker, hčerka vojneke ministra. Pooblaščen minister Srbije Mihaljević je imel govor, v katerem je rekel med drugim: »Ni čudo, da smo našli bratrstvo v tem reprezentativni svobode. Naši sovražniki so pred srbsko fronto, ali zedinili so naš narod Srbov Hrvatov in Slovencev v borbi s sovražniki svobode. Ta zastava je dokaz za to. Našemu sovražniku se ne posreči več, da bi nas razdelil, ker v tej borbi hočemo ali umreti, ali biti osvobodeni.« Slovenec Bogomir Vošnjak je rekel v imenu

Jugoslovanskega odbora: »Is zvele Amerike dobivajo Jugoslovanci to bledjo svobode. Stara zgradba, umirajoča država, je sovražnik svobode vsake dežele. Razvijajo zastavo nove jugoslovanske države je slavje bratstva. Naš narod ima eno edinstveno dušo, isto skupno bodočnost. Po enotnosti želji vsega našega naroda je naš cilj — ujedinjenje. To ne želimo na krvi in meči, ampak na volji naroda. Na grobu Washingtona in kapitulaciji vzhaja novo solnce. Solnce novega časa. — Na to je pozdravil zastavo vseh Jugoslovancev Milos Ivanović v imenu orogovskega odbora za narodno zedinjenje, zagovarjajoč, da so Črnogorci pripravljeno doprinesiti zanj tudi največjo žrtvo. Prisegel je zastavi večno zvestobo. Na to je sledil ganljivi čin prisege, ki so jo položili vsi navzoči Jugoslovanci. Rosile so solze ganjati v obeh vseh občinstva. Kdor ni videl prizora — pripomnja »Buletin Jugoslava« —, ko so se dvignile roke v prisego, kdor ni čul svetega »prisegamo«, ta ni doživel enega najlepših trenutkov naše zgodovine. Neki Amerikanec je vzkliznil: Tak narod se ne pozabi nikdar! Za čas slavnosti je imel jugoslovanski odbor zastopnika pri ameriški vladi. Gospod in gospa Biankini sta bila gosta predsednika Wilsona. Gospod Biankini je zastopal Jugoslovane tekom ceremonij in je bil navzoč pri govoru, ki ga je imel predsedniku Wilsona o cilju vojne Amerike. V tem govoru je naglašal voljo Amerike, da ne podpisuje miru, dokler ne bo svet vreden na podlagi svobode in pravice samoodločbe narodov!!

Bratje Sokoli, bratje Jugoslovanci!

Slovenski narod preživlja sedaj največje čase svojega dosedanjega življenja. Solnce svobode mu je zasijalo, iz suženstva je stopil v neodvisnost. Tulega jarma, ki ga je tlačilo stoletja, se je otrese, nova doba nastaja zanj; doba novega življenja in doba novih borb. Kajti: ni življenja brez borbe, ni napredka brez boja.

Zaradi tega bi bil ravno v teh časih naš največji greh, če bi se vdajali pijanosti veselja ter pozabljali, da nas čakajo ogromne naloge, katere moramo izvršiti, da dokažemo zmoglost za svojo samostojnost in vrednost svojo, da stojimo v isti vrsti z drugimi narodi.

Kakor junak v največji sili ne vrže puške od sebe, tako junak ostane trezen in preudaren tudi v trenutku največjega veselja. Veliki dogodki so mu vzpodbuda za veliko delo.

Predvsem je poklicano Sokolstvo, da ostane junak na svojem mestu.

Poklic Sokolov je: vzgajati močne ljudi in krepke značaje, organizirati disciplinirano članstvo, ki je predpogoj za enoten nastop narodov; Sokol naj vrhunskega združuje v svojih vrstah ves narod brez razlike stanu in svetovnega naziranja.

Kakor se nikoli, je potrebna v današnjih časih taka organizacija, v teh dneh, ko se zavedamo, da stopamo iz suženstva v svobodo, v teh dneh, ko se odločujemo usoda našega naroda za stoletja. Odgovornost, ki jo nosimo danes vsi člani jugoslovanskega naroda, je tako velika, da ne smemo zamuditi niti najmanjše svoje dolžnosti.

Bratje Sokoli, ki so stali pred vojno aktivni v naših vrstah, se vračajo domov. Vedet so morali neprostovoljno vršiti posej, ki ni odgovarjal njihovim težnjam in njihovim vestim. Zorabljeni so bili po nasilstvu države, v kateri smo bili zasnovani. Naj jim bo torej v zadostneje izvrševanje narodne dolžnosti v sedanjih časih — Sokolstvo jih kličče pod svoj prapor!

Jugoslovanci, ki spoznavajo resnost današnjih dni in važnost enotnega discipliniranega nastopa vseh — tudi vas kličče Sokolstvo pod svoj prapor! Posvetimo se vsi brez razlike podrobnemu organizatoričnemu in vzgojnemu delu!

Sokolska društva, ki so morala vsled prepovedi ali vsled odhoda članov prenehati s svojim delovanjem, naj prično iznova — intenzivnost dela naj se podvoji in podstori, kajti težke naloge in izkušnje nas še čakajo.

Bodimo pripravljeni v misli našega gesla: Kdor Slovan, ta Sokol!

Za predsedništvo Tržaške sokolske župe: Miroslav Ambrožič Dr. Josip Wilan načelnik starosta.

Aprovizorijske stvari.

RAZDELJEVANJE PETROLEJA.

Poslovalnica za kurivo bo dala v prihodnjih dneh zopet v razdelitev petroleja in sicer za vsa domača gospodarstva, tudi za ona, ki imajo plin-sko ali električno razsvetlavo. Lastniki petrolejskih izkaznic z rdečo črto dobe en liter petroleja na odmerek, stranke z modro in zeleno prečrtano izkaznico pa po pol litra na odmerek.

Domate vesti.

Na naslov aprovizorijske komisije. Prišlo se je k nam pritoževati že več strank, da ne dobe pri prodajalcih svojine one masti, ki je bila določena za prejšnji teden in bi se morala dobivati po objavi aprovizorijske komisije do sobote, 16. t. m. Zlasti velja to za stranke, ki imajo izkaznice z rdečo črto. Prodajalci oddajajo mast samo onim strankam, ki imajo izkaznice brez rdeče črte. — Mislimo, da je aprovizorijska komisija pač dolžna, da poskrbi tu za red, kajti bila bi največja krivica, da bi se ravno ubožnejši sloji oskodovali na tak način, še za ono malo masti, kar jim je groje. Ne trdimo, toda lahko je mogoče, da hote prodajalci na tak način nekako izkoristijo položaj na škodo ubožnejšega prebivalstva, kar bi bilo na vsak način treba nemudoma preprečiti.

Finančno ravnanje v Trstu nas je naprosilo, da razglasimo: Ker se radi pomankanja časa niso mogle dosedaj opremiti državne in občinske blaginje s potrebnim denarjem za izplačila službenih prejemkov javnih uradnikov, že zapadlih vojnih podpor kakor tudi različnih drugih plačil, se pozivljajo vsi meščani, da vplačajo v gotovini pri davčnem uradu oziroma ostalih državnih in mestnih blaginjah davke z dokladami kakor tudi pristojbine in druga javna plačila, in sicer brez oziroma jeli se vplačilo nanaša na zastanke ali na tečaj predpis. Dolžnost vsakega davkoplačevalca je, da se takoj odzove temu pozivu, ki mu je namenjen le dobrobit našega mesta.

Za denarne zavode. Uradni list od 11. t. m. razglasa naslednji. 9. t. m. izdani razglas italijanskega gubernatorja: 1. Kreditni zavodi v Trstu ter njihove podružnice ali agencije morajo zaključiti svoje knjige 12. t. m. zvečer in predložiti zaključek v tržaški oblasti tekom dveh naslednjih dni. Kreditni zavodi ter njihove podružnice ali agencije v drugih občinah Julijske Benečije morajo zaključiti svoje knjige 17. t. m. zvečer ter zaključek

v priporočeno pisno dopustiti tekom dveh naslednjih dni. Operacije po dnevu zaključka se morajo vključevati posebej. 2. Imenovani kreditni zavodi ter njihove podružnice ali agencije so podvržene nadzorstvu gubernijske oblasti, ki bo izvrševala nadzorstvo po svojem zastopniku.

Pogreb pok. ge. Biček-Razborkove se bo vršil danes popoldne ob 3 iz »Narodnega doma«. Zrellost našega naroda. »Hrvatska Ribč« naglašajo, da mora naš narod ravno v teh naštetih dneh pokazati svojo zrelost. Najaktuálna naša naloga je danes, da ohranimo v deželi popoln mir in red, da zagotovimo promet in aprovizacijo. Tu nam stoji pred vsem Italija kot grožnja nevarnosti. Z nje se spravilo stvari na čisto na mirovnem kongresu. Dotlej pa je dolžnost naših ljudi v krajih, ki so jih zasedli Italijani, da se vedejo dostojno in da skušajo dokazati Italijanom ob vsaki priliki, da so to kraji našega naroda po pravici in naravi. Končna rešitev pa pride na mirovni konferenci, kjer bodo imeli besedo tudi odposlanci našega naroda. Wilson in ententa. Dotlej ohranjajmo povsod hladno kri, naglašujmo svoje pravice in zapujamo popolnoma v akcijo Narodnega Sveta, ki je glede vprašanja Italije v zvezi z entento. Le z odločnim mirom, mirom moči, uverjenjem o upravičenosti naših narodnih aspiracij se pokažemo zreli narod. Četudi so Italijanska izkrcavanja, do katerih jim dale pravico premirje, sklenjeno z bivšo Avstro-Ogrsko, in ki sicer ne pomenjajo nič definitivnega, oblik na solcu naše radosti na tem, da so se srbske čete bratski in pripravno odzvale in došle v hrvatske kraje, povsod prisrčno in navdušeno pozdravljane kot osvobodilce izpod stoletnega jarma. Tudi to dokazuje našo zrelost.

Za vedno so minuli časi, ko so se od zunaj metala v narod gesla »Velika Hrvatska«, ali »Velika Srbija« s tendenco, da se na teh geslih naš narod pobija med seboj ter da se tretji, faktorji izven našega naroda, smeje in se raduje na naši nezrelosti. Danes hočemo mi vsi le jugoslovansko državo, v kateri bo vsak Hrvat, Srb in Slavčan popolnoma enakopraven, z enakimi pravicami in enakimi dolžnostmi. Naš narod je danes zrel, da more sam vzeti v svojo roko svojo usodo!

Nadovezuje na izjave v pismu »Gazzettino«, s katerimi je naglašal, da je vse to, kar se dogaja sedaj, le provizorično in trenutno, piše pulski »Hrvatski List« med drugim: Italijanska vojska je prišla v bivša področja pokojne Avstro-Ogrske v misli, da ta monarhija še vedno obstoji. Sedaj pa stoji Italija in njeni zavezniki pred povsem novim dejstvom. Namesto sovražne Avstrije imajo tu pred seboj osvobodjene narode, ki so to Avstro-Ogrsko zrušili, vidijo mlade države, ki hočejo živeti v miru, skladu in prijateljstvu z državami četvertega sporazuma. Pa naj se odgrajajo sedaj v teh naših krajih kakršnekoli stvar, moremo biti mi mirni in sigurni, da o pripadnosti teh spornih področij ne bodo odločevali admiralji in generali, ki so v vojni samo izvršujoče sredstvo in orodje, ampak ljudje, ki jim bo na srcu, da s svojimi sklepi ne prirede svojim potomcem peka vojne, kakršnega smo preživeli. Kajti, dokler se bo hotelo otmati tuj ozemlje, dokler se bo ustrezalo imperijalističnim težnjam kakor države ali kakor razreda, ostane vedno okrađeni, ali prevarani in izigrani državci dovolj tega, da »osvobodijo«, da masloče sramoto, ali kaznuje zlobo, ki je kaj zakrivila. Samo strovi nemški militarizem je postavil silo nad pravico!

Wilson je s svojo filozofijo zrušil ta militarizem, in ni dvoma, da Wilson ne bo hotel okloniti svojega mišljenja pred katerim drugim imperijalizmom, Italijanski list pravi, da se bodo sklenjeni dogovori še pretresali. To je razumljivo: v času vse-svetovne revolucije ne bodo veljali dogovori, ki jih je vladarska hiša sklenila z drugo vladarsko hišo, pa tudi ne tisti, ki jih je kakor imperijalistična država sklenila z drugo. Wilson, ki je pripoznal jugoslovansko pravico, da sami odločajo o svoji usodi, ne dovoli nikoli, da bi se mlada Jugoslavija udušila v svoji kaifi, ali, da bi ji odsekali ude, zaprli jej pot na njeno morje in otevali jej njeno obal.

»L'Osservatore Triestino«, uradni list, je zopet začel izhajati. Prva številka pod novo vlado je izšla v ponedeljek. Namesto prejšnjega dvoglavega orla, ima sedaj v glavi italijanski državni grb. Podružnica Z. J. 2. Trst I ima danes ob 7.30 zvečer odborovo sejo v svojih prostorih, ulica Franca 5. Prosimo polnoštevilne udeležbe. Za posesnike državnih zadolžnic. Italijanski gubernator razglasa v uradnem listu: Posesniki vrednostne državnega dolga, izdane in zlatične po Avstriji ali Ogrski, bivajoči v Julijski Benečiji, morajo te vrednostnice naznaniti do 25. t. m. občinskemu uradu svojega bivališča, z izjavo, v kateri morajo napovedati vrsto dolga, številko, serijo in nominalno glavnic vsake vrednostnice ter priimek, ime, pristojnost in bivališče posesnika. Občinski uradi morajo vsak dan odposlati gubernijski oblasti prelete izjave.

Moški zbor Glasbene Matice v Trstu. Vse pevce vpludno vabim, da se zbere danes ob 2½ v društvenih prostorih. Imamo kratko vajo za pogreb gospe Biček-Razborkove. — Pevovodja.

Brzjavne pozdrave je poslal tržaški župan ob priliki zavzetja Trsta po Italijanih Wilsonu, Lloyd Georgeu, Clemencemu, Baikourju, belgijskemu kralju, Pichonu, maršalu Fochu, vojaškemu gubernatorju v Alžaciji in Loreni, partiskemu županu Chassaigneu, in londonskemu lordmarjoru.

Policijska ura se je podaljšala do 11. Odredba, da mora biti prebivalstvo ob 11½ doma, je razveljavljena.

Sokolskim društvom! Zastopnike vseh v tržaški sokolski župi vžupljenih društev vabim na važno sejo, ki se vrši v nedeljo, dne 17. t. m. ob desetih popoldne v društvenih prostorih, ul. Ces. Battisti št. 21.

Rojanski Sokol. Vsi oni dečki in deklice narajanja, ki sodelujejo pri otroški veselici, naj pridejo danes, v sredo, ob 5½ pop. v telovadnico. Igralci »Zupanove Micke« pa ob 7 zvečer.

Veliki Rojanci, bivši Sokoli in mesokoli, so naprošeni, da pridejo v četrtak, 14. t. m. ob 7 zvečer v Sokolovo telovadnico v Rojano, Člani in članice naj pridejo tudi polnoštevilno.

DAROV! — V počestitev spomina pokojnega z Avgusta Wascheta darujete gospe Milos in Marija Perhary vsaka po 10 K za četvrtinsko šolo.

Po končanem računu daroval z. Fran. voznik 10 K za novo šolo. Denar brani blaginjak.

Veliki Rojanci, bivši Sokoli in mesokoli, so naprošeni, da pridejo v četrtak, 14. t. m. ob 7 zvečer v Sokolovo telovadnico v Rojano, Člani in članice naj pridejo tudi polnoštevilno.

DAROV! — V počestitev spomina pokojnega z Avgusta Wascheta darujete gospe Milos in Marija Perhary vsaka po 10 K za četvrtinsko šolo.

Po končanem računu daroval z. Fran. voznik 10 K za novo šolo. Denar brani blaginjak.

Veliki Rojanci, bivši Sokoli in mesokoli, so naprošeni, da pridejo v četrtak, 14. t. m. ob 7 zvečer v Sokolovo telovadnico v Rojano, Člani in članice naj pridejo tudi polnoštevilno.

DAROV! — V počestitev spomina pokojnega z Avgusta Wascheta darujete gospe Milos in Marija Perhary vsaka po 10 K za četvrtinsko šolo.

Po končanem računu daroval z. Fran. voznik 10 K za novo šolo. Denar brani blaginjak.

Veliki Rojanci, bivši Sokoli in mesokoli, so naprošeni, da pridejo v četrtak, 14. t. m. ob 7 zvečer v Sokolovo telovadnico v Rojano, Člani in članice naj pridejo tudi polnoštevilno.

DAROV! — V počestitev spomina pokojnega z Avgusta Wascheta darujete gospe Milos in Marija Perhary vsaka po 10 K za četvrtinsko šolo.

LISTNICA UREDNIŠTVA.
Vprašanje iz poštnih krogov smo kerotili krajemu Narodnemu Svetu.

Česko Budjevička restavracija (posakova uzorna česka g-stilna v Trstu) se nahaja v ul. G. Galatti (zraven glavne pošte.) Slovenska postrežba in slovenski jedilni listi.

MALE OGLASI

se računajo po 8 vin. beseda. — Debelo tiskane besede se računajo dvoje. Najmanjša pristojbina: znaša 80 vinarjev.

Išče se meblirana soba s hrano, blizu južnega kolodvora. Ponudbe na ins. odd. pod »Samostalen«.

Prodajam enovprežni voz in 4 molzne kove. — Rojan, Molini 731. Hvala. 3024

Koncertni klavir iz prvovrstne dunajske klovorne, še nov, se proda za 1250 K. Barriera 27, I. n. Poletini.

Štedilnike, nove, velike in majhne, železne, predmete in razno pohištvo se dobi po nizkih cenah ul. Carducci št. 43, Visnovitz. 3015

Prodajam kompletno odravo spalnice, posetnice, hodnika in ev. tudi kuhinje. Na željo prepuščam v najem tudi stanovanje z električno razsvetljavo. Vozok: odstopanj Klavara, ul. Tor S. Piero 12, III. 3021

Kuhinjsko pohištvo in opremo se proda. Ul. Giovanni Bocaceo 18, V. 3020

Andrej Purit (kovač) Trst, ul. Medla, proda več vsakovrstnih štedilnikov in drugih potrebščin, ter izvršuje vsako popraviljanje na svoje stroške. 2724

Fotograf Anton Jarkič posluje v svojem ateljeju v Trstu. Via dello Poste št. 10. 40

Konjak najfinišji v steklenicah po 1/10 in 1/5 se prodaja na drobno in debelo po nizki ceni v skladišču ul. Donizetti 1. P 38

Izolanski dezertni refošk v steklenicah in ev. tudi kuhinje. Na željo prepuščam v najem tudi stanovanje z električno razsvetljavo. Vozok: odstopanj Klavara, ul. Tor S. Piero 12, III. 3021

Pelinkovca posebne vrste se prodaja nekaj hi po nizki ceni. Skladišče ul. Donizetti 1. P 36

Likerji najfinišji in vsakovrstni po nizki ceni in v vsaki množini se dobe v skladišču ul. Donizetti 1. P 37

Sadike bele po K 3 q in rdeče po K 3 q ter artiklov in im na prodaj v veliki množini po zmernih cenah. — Ante Aljinović, Trst, Bradežija (Sv. Ivan) št. 942. 2750

Srbež,

kraste, lišaj, garje in slične kožne bolezni ozdravi hitro in sigurno domače mazilo Paratol. — Ne umakaj duha, se more torej tudi čez dan rabiti. Velika posoda K 5.—, robljaski lonček K 9.—. Nadalje prašek Paratol za varstvo občutljive kože, ona skatija K 3.—. Dobi se oboje, ako pošlje denar ali po povzetju. Naslov: Paratol-Werke, lekarnar Ulmer — Badmpešta VII/51 Róssa utca 21.

Antona Gomzija. Pokojnik je bil previden z zadnjimi tolažili. Pogreb se objavi pravočasno. OPČINE, 12. novembra 1918.

Antonija, soproga. Irma, Julij, Karel, otroci. Alojzija, Marija, Ivana, sestre. Družini Pregelj in Vremec.

Karel Butinar po bolezni, ki si jo je nalezil pri vojaki, danes, 12. t. m., v naročju svojih dragih mirno v Gospodu zaspal. Pogreb preblega pokojnika se bo vršil v četrtku, 14. t. m. ob 10 predp. iz hiše Zalosti Campo 9. Giacomo št. 5 naravnost na pokopališče. TRST, 12. novembra 1918.

Josip, Rozina, starši. — Rozina Veržon, zaročenka. — Josip, Alojz, hčurci. Frančiška, Marija, Rozina, sestre. Nervatin, Codina, svaka. Ivan, Koral, strica.

S potrdnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem preizkušeno vest, da je sedaj neusmiljeno moreča bolezen ugrabila danes, 12. t. m., našega preljubega očeta, soproga oz. brata in svaka, gospoda

Antona Gomzija-a.

Pokojnik je bil previden z zadnjimi tolažili. Pogreb se objavi pravočasno. OPČINE, 12. novembra 1918.

Antonija, soproga. Irma, Julij, Karel, otroci. Alojzija, Marija, Ivana, sestre. Družini Pregelj in Vremec.

Karel Butinar po bolezni, ki si jo je nalezil pri vojaki, danes, 12. t. m., v naročju svojih dragih mirno v Gospodu zaspal. Pogreb preblega pokojnika se bo vršil v četrtku, 14. t. m. ob 10 predp. iz hiše Zalosti Campo 9. Giacomo št. 5 naravnost na pokopališče. TRST, 12. novembra 1918.

Josip, Rozina, starši. — Rozina Veržon, zaročenka. — Josip, Alojz, hčurci. Frančiška, Marija, Rozina, sestre. Nervatin, Codina, svaka. Ivan, Koral, strica.

S potrdnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem preizkušeno vest, da je naš ljubljani sin, brat oz. zaročenec, gospod

Antona Gomzija-a.

Pokojnik je bil previden z zadnjimi tolažili. Pogreb se objavi pravočasno. OPČINE, 12. novembra 1918.

Antonija, soproga. Irma, Julij, Karel, otroci. Alojzija, Marija, Ivana, sestre. Družini Pregelj in Vremec.

Karel Butinar po bolezni, ki si jo je nalezil pri vojaki, danes, 12. t. m., v naročju svojih dragih mirno v Gospodu zaspal. Pogreb preblega pokojnika se bo vršil v četrtku, 14. t. m. ob 10 predp. iz hiše Zalosti Campo 9. Giacomo št. 5 naravnost na pokopališče. TRST, 12. novembra 1918.

Josip, Rozina, starši. — Rozina Veržon, zaročenka. — Josip, Alojz, hčurci. Frančiška, Marija, Rozina, sestre. Nervatin, Codina, svaka. Ivan, Koral, strica.

S potrdnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem preizkušeno vest, da je naš ljubljani sin, brat oz. zaročenec, gospod

Antona Gomzija-a.

Pokojnik je bil previden z zadnjimi tolažili. Pogreb se objavi pravočasno. OPČINE, 12. novembra 1918.

Antonija, soproga. Irma, Julij, Karel, otroci. Alojzija, Marija, Ivana, sestre. Družini Pregelj in Vremec.

Karel Butinar po bolezni, ki si jo je nalezil pri vojaki, danes, 12. t. m., v naročju svojih dragih mirno v Gospodu zaspal. Pogreb preblega pokojnika se bo vršil v četrtku, 14. t. m. ob 10 predp. iz hiše Zalosti Campo 9. Giacomo št. 5 naravnost na pokopališče. TRST, 12. novembra 1918.

Josip, Rozina, starši. — Rozina Veržon, zaročenka. — Josip, Alojz, hčurci. Frančiška, Marija, Rozina, sestre. Nervatin, Codina, svaka. Ivan, Koral, strica.